

ORATIO NVPTIALIS VII

in re simillimū illi pręstas dignūq; ostendis cognatiōe inuicēssimī
nostri principis. Quę cum ita sint: aliud nihil restat: q̄ ut per uerba
illa desponsonis solēnia ad rem ipsam propius accedam⁹.

**Francisci Philelfi Oratio habita in connubio magnificę
puellę Margaretę Arcimboldę: & magnifici equitis au
rati Antonij Cribellī:** VII

OVm inter uāhemētissimos ac maximos animi affectus tan
ta sit uis amoris illustrissime princeps: pręstātissimi patres
matresq; honestissimę: ut etiā antiquissimus ille poeta **Orpheus**
phæus idemq; theologus cum nō dubitauerit nō modo deum asse
rere: sed primū quoq; deorū omniū post discretū atq; digestū in sua
membra chaos: quod nomināt apparuisse in cęlo: ob idq; **Phanes**
tis appellatiōē meruisse: q; nihil scilicet sine amore atq; concordia
in uniuerso mūdo cōstare firmius aut diutius possit. Quid dicem⁹
de sacratissimo ipso amoris uinculo ac plane indissolubili: quo uiri
atq; uxoris animi honestissimo quodam nexu inuicē uinciuntur?
Quod si coniugiū prius in cęlo sit diuino iussu ac decreto quodam
q̄ celebretur in terra: quis ambigat quicquid ab eo fit: id optimū
esse oportere? At in primis parentibus matrimoniū deus ipse omī
potēs mirabili charitate instituit. Ad hęc **Iesus** clementissimus hu
mani generis redemptor: tum in cōiugio nasci dignatus est: tum in
uitatus ad nuptias nō inuitus uenit: easq; sua pręsentia nō solum
honestauit sed etiam iuuuit. Et q̄ q̄ omīs amor delectare plurimum
solet: is tamē qui ex bono coniugali percipitur ac manat: tantam &
tam incredibilem uoluptatē prę se fert: ut nihil in uita possit esse iu
cundius. Ad huiusmodi aut amoris honestatē ac iucunditatem ac
cedit magnitudo utilitatis: Quę qdē tria cū in uniuersa uita expe
tunt: tū in amicitia maxime. Nā quā aliā amicitia huic necessitudi
ni charitatiq; cōiugali antepōnam⁹? Nō em̄ cōiuges nō pnt ratio
nē habere & augendā & cōseruandā rei familiaris: cū ob uniuersam
domū: tum ob liberos procreatos uel pcreādos: quorū uitę digni
tatiq; cōsulere naturę etiā ductū impellimur. Erat sane apud **Lace
demonios**: ijs qui ad senectutē usq; uitā cēlibē duxissent: perinde
atq; proposita quādā ignominia nota: quippe qui nihil in posterę
propagandę reipublicę cōsulere uiderent. Quo factū est ut gene
rosi illius adolescētis dictū in **Dercyllidan** improbare⁹ a nemine. **Dercyllides**
Nā nec tu mihi q̄ cessur⁹ sis genuisti. Non em̄ assurrexit **Dercyllidę**

FRANCISCI PHILELFI

adolescens: neq; honorem quem moris erat a minoribus præstari
grandioribus natu ei exhibuit. **E**t quisnam dubitet eum qui uitam
ut uiuat actiuam: infamiæ crimine uacare non posse: ubi sine uxo-
re uiixerit: cum uel diuino præcepto crescere nos semper oportet ac
multiplicari: & quadã naturæ lege gignere nobis similes: Itaq; nõ
absurde uestri uobis parentes: ut sunt uiui graues & sapientes: nec
Margarita inutiliter prospexerunt: cum tibi **Margarita Arcimbolda** pulcher-
Antoni rima pudicissimaq; puella: tũ item tibi generose adolescens equeq;
aurate **Antoni Cribelle**: quos non modo nõ aduersantes: sed q; cõ
modissime obtemperâtes uoluntatibus adhortationibusq; pater-
nis: hoc laudatissimo & optimo ad procreandos liberos sacramen-
to inuicem uideã coniugari. **E**t enim reliqua omnia sacramenta hu-
mana sunt & inuentionis & instituti: **Matrimoniu** uero solus deus
ipse constituit: & in primis parëtibus quod modo dicebatur: & in
delitiarum horto: qui a **Græcis** παρὰδείσος: paradisos dicitur.

παρὰδεί-
σος

Igitur non ignorare uos oportet: quæ sint tanti ac tam præclari mu-
neris bona: quæ triplicia uiui sapientissimi esse uoluerunt. **N**am pri-
mum positum est in fide: alterum in prole: tertium in sacramento.
Et sacramẽto quidem cauetur ne diuortium fiat: sed omnia quæ ad
regendum matrimoniũ suscipiendosq; liberos attinent sancte inno-
centerq; seruentur. **Q**uod autem munus ad prolem spectat: illud
esse uolũt: ut & pie suscipitur: & alatur benigne: & educetur religio-
se. **F**ides uero omnẽ fugat intemperantiã libidinis: quo uinculi cõ-
iugalit tam in uiro q; in uxore sanctitas pro mutua dilectione per-
petuo constet. **E**t ne sim prolixior q; & locus & tempus & persona-
rum postulet dignitas: ijs in præsentia prætermisiss quæ pro rei ma-
gnitudine per multa dicenda essent: ego uos spectatissimi coniuges
monere: hortari: rogare: obsecrare: obtestari non desinam: ut nihil
uobis potius ducatis q; & dies & noctes habere ante oculos deũ:
ad quẽ unũ mentẽ omnẽ cogitatusq; uestros q; piëtissime referatis:
quo tanq; præsentẽ atq; uidente oĩa: nihil omnino neq; agatis neq;
dicatis: neq; meditemini nisi caste & continenter. **S**ic enim omnia
erunt uobis optata atq; foelicia. **Q**uod autem secundo loco uobis
arbitror obseruandum: adhibete diligentem operam: ut parentib;
maioribusq; uestris ornamento laudiq; sitis. **T**u enim **Margarita** na-
Nicolaus ar- ta es **Nicola** Arcimboldo clarissimo iuriscônulto ac uiro discipli-
cimboldus narum omniũ laudatissimarũ doctissime erudito consiliarioq; du-
cali sapientissimo & optimo. **M**atre autem probatissima ac nobili
Vrsina **Vrsina Canossa**. **N**am quid ego cõmemorem tot ac tantos uel pa-
terni uel materni sanguinis nobilissimos magnificosq; uiros **Palæ-**

Nicolaus ar-
cimboldus

Vrsina

uicinos: **Rubeos: Folianos: Torrellos Archensesq;** comites: cū in
 hoc uno **Nicolao Arcimboldo** tanta sit uirtus: tantus splendor: ut
 cum omni antiquitate possit de sapientiæ & integritatis laude con-
 tendere: **Tu** autem **Antoni** ea **Cribellorum** familia natus es: quæ
 diuum **Guilielmum** origine comitem auctorem generis habens **Guilielmus co-**
 non **Mediolani** solū illustris est & præpotens: sed in uniuersam **Ita** mes
 liam non belli minus q̃ pacis artibus cognita: quorum ego singu-
 lorū eximias laudes si uelim singillatim persequi: nullam neq; tem-
 poris nec loci rationem sum habiturus. **V**t enim silentio præteream
 & **Vrbanū** tertium summū ecclesiæ **Romanæ** p̃tificē & alios p̃mul **Vrbanus p̃-**
 tos uel episcopos uel belli duces: ad hæc & iurisconsultos & philoso- tificex
 phos: quibus familia tua est iam pridem splendidissimi celebra-
 tem nominis omniū gentium testimonio assecuta: satis tibi ad opti-
 marum actionum imitationē exemplo sint: uel pater tuus uir ma-
 gnificus **Vgolinus** comes: uel patruus ipsi duo cum reuerendissim⁹ **Vgolinus co-**
 pontifex **Nouariensis** **Iacobus** **Philippus**: tum comes **Antonius** mes
 humanitate prudentiæq; insignis. **P**rætereo enim consulto affines **Iacob⁹** **Philip⁹**
 reliquos atq; propinquos tuos: quorum numerus est prope infini- pus episcopus
 tus: ne iudicet q̃ par sit: in dicendo curiosior. **Tu** uelim ad domesti **Antonius co-**
 ca exempla: quibus debes ad omne probitatis generis mirifice inflā- mes
 mari: utaris etiam illa qui semper soles bonitate ingenij tui. **F**ac ob-
 secro ut quam de tua laude expectationem concitasti: hanc non mi-
 nus in hoc fausto & benecōuenienti coniugio: q̃ in ceteris uitæ par-
 tibus sustineas atq; tuearis. **V**olat enim adolescentia alis pernici-
 bus: & omnis ætatis flos breui mōmēto languescit. **S**ola uirtus sta-
 bilis ē: possessio sola incōmutabilis. **Q**uæ tametsi in omni uitæ sta-
 tu est utilis: in matrimonio tū maxime necessaria. **I**n hoc em̃ reipu-
 blicæ seminarium cōstituitur: quod nisi omni uitio uacauerit: nun-
 q̃ ad bonam frugem sit peruenturum. **S**ed de his satis: **I**am ad ea
 ueniamus: quæ materno sermone paucis transigenda sunt. **M**edio-
 lani septimo **Kalendas** **Iulias**: **M**illesimo quadringentesimo quin-
 quagesimo octauo.